

Π Ι Ν Α Κ Ε .

Τ Η Σ Β Ι Β Λ Ο Υ .

Πῶς νὰ γνωρίσῃς τὴν καλὴν γῆν τῆς πρώτης ποιότητος .	Σελ.	9
Ποῖα γεννήματα νὰ σπέρῃς εἰς τὴν παχέϊαν γῆν, καὶ ποῖα εἰς τὴν πτωχὴν, καὶ λεπτοτέραν .		9
Πότε νὰ θερίζουν τοὺς καρπούς, καὶ νὰ τοὺς ἐσώδιάζουσιν .		10
Διὰ νὰ μὴ χαλάσῃ τὸ ἄλευρον .		10
Πῶς τὰ δένδρα φυτεῖονται .		11
Διὰ νὰ φυλάγῃς τὸν σῖτον πολὺν καιρὸν ἀσηπον .		11
Πῶς νὰ μοιράζῃς τὰ χωράφια, διὰ νὰ κάμνουν μὲ εὐχρὴν κόπον κερπὸν περισσότερον .		12
Πῶς ἀιαχύνονται τὰ χωράφια .		13
Πότε κοπρίζονται τὰ χωράφια .		14
Πότε νὰ σκάπτωνται τὰ σπαρμένα .		14
Πῶς νὰ μετρῶνται τὸ σιτάρι, καὶ οἱ ἄλλοι καρποὶ διὰ νὰ μὴ ξεπέσουν τὰ μουζοῖρια .		15
Ὅτις τὰς μεγάλας ἑορτάς δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ δουλεύωσι χωρὶς ἀναγκῆς μεγάλης .		16
Πότε νὰ τρυγᾷς τὴν ἀμπελον .		16
Διὰ τὰς ἐλαίας πότε φυτεῖονται .		17

Διὰ τὰς ἐλαίας πᾶς καὶ πότε κεντρώνονται.	48
Περὶ κεντρισμῶν, πῶς καὶ πότε νὰ γίνωνται, ἐρμηνεῖα ὠφέλιμος.	48
Ποῖα δείδρα ἡμερὰ δέχονται ἄλλα φυτὰ εἰς τοῦ λόγου τους, καὶ κεντρίζονται.	21
Πότε καὶ πῶς νὰ κεντρῶνῃς εἰς τὸ ὄμματι.	22
Πότε τὰ δείδρα φυτεῖονται.	23
Διὰ τὰς Κιτρίας.	24
Διὰ τὰς Ῥοδακινίαις.	25
Διὰ τὰ μὴ βλάπτουν τὴν μηλίαν εἰς τὰς ῤί- ζας οἱ σκώληκες.	26
Διὰ τὰς Ἀπιδίαις.	26
Διὰ τὰ μὴ σχίζονται τὰ Ῥόγδιαν.	27
Περὶ Κυδωνίας καὶ Κερασίας.	28
Περὶ Συκίας.	28
Πῶς νὰ κάμῃς καρίδια, ἢ ἀμύγδαλα χωρὶς τὴν ἐξωθεν ξυλίην φλοῖδαν.	30
Διὰ νὰ γένη τὸ δείδρον κάρπιμον.	30
Διὰ τοὺς λάκκους τῶν δείδρων πῶς καὶ πότε νὰ γίνωνται.	31
Περὶ Καστανίας καὶ ἄλλων δένδρων.	32
Διὰ τὰ Ῥόγδια καὶ ἀμύγδαλα.	33
Ποῖον καιρὸν κόπτουσι τὰ ξύλα διὰ νὰ φυλά- γωνται χρόνους πελλοὺς ἀσηπα.	33
Διὰ τὰ Κεντρία ποῖα προκόπτουσι.	34
Διὰ νὰ κάμῃς τὰ Πωρικὰ νὰ γένουν μεγάλα.	35
Διὰ νὰ κάμῃ ἓνα δείδρον νὰ κάμῃ Σταφύλια.	35
Ὅταν τρώγουσι τὸ Μαμοῦνι, καὶ ἄλλα σκω- λήκια τὴν ἀμπελον.	36
Διὰ νὰ σπαταλίση τὴν Ἀμπελον.	36
Διὰ τὰ Φυτὰ πῶς νὰ ἦναι.	36
Πῶς νὰ κεντρῶνῃς τὰ Κλήματα.	37

- Ἔτερος τρόπος Κεντρίσματος γὰ κάμης παρ-
δαλά τὰ Σταφύλια. Σελ. 38
- Νὰ φυλάξης σταφύλια πολὺν καιρὸν ἄσηπα. 39
- Διὰ γὰ κάμης κρασί εἰς ὥραν χρείας χωρὶς
σταφύλια καλῶτατον. 40
- Ἔτερος τρόπος γὰ κάμης κρασί εἰς πτω-
χὸς χωρὶ ἐξοδον. 41
- Διὰ γὰ κάμης τὸ μαῖρον κρασί γὰ γένη ἄ-
σπρον, ἢ τὸ ἄσπρον μαῖρον. 42
- Εἰάν εὐγάμη τὸ κρασί κακὴν μυρωδίαν, γὰ
τὸ ἰατρείσης. 42
- Νὰ κάμης τὸν οἶνον εὐωδέστατον. 43
- Διὰ γὰ γνωρίσης εἰς βαστᾶ τὸ κρασί, ἢ χα-
λᾶ ὀγλίγωρα. 44
- Πότε πρέπει γὰ μεταγγίξης τὸν οἶνον, ἢ γουιν
γὰ τὸν τραβαζάρης, γὰ μὴ χαλαση. 45
- Διὰ γὰ μὴ ξυρίση τὸ κρασί. 45
- Διὰ γὰ ἰατρείσης κρασί ξυρισμένον. 46
- Διὰ γὰ φυλάξης οἶνον ἀπὸ βρονταῖς, καὶ ἄ-
στροπέλεχει. 48
- Ἐρμηνεῖται διάφοροι διὰ γὰ μὴ ξυδιάση ὁ οἶνος. 49
- Ἄλλαις ἐρμηνεῖται ὅταν βρωμείση τὸ κρασί,
γὰ τὸ ἰατρείσης. 51
- Πῶς γὰ καθάρσης βαρέλι ἀπὸ βρῶμον κακοῦ
κρασίου. 52

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ

ἤτοι

Παραγγέλματα περί Ὑγείας καὶ Φαγητῶν.

Προοίμιον περί Συνθέσεως Σώματος.	Σελ.	55
Περί τοῦ Ἀέρος.		57
Περί Κινήματος.		59
Περί Ὑπνου, καὶ Ἀγρυπνίας.		61
Περί Βρώματος, ἤτοι Φαγητῶν.		63
Περί Οἴνου, καὶ Πόματος.		69
Περί διαφόρων Ὑδάτων.		72
Περί Ὄξους.		75
Διὰ τὴν Ἀγγουρίδα.		76
Διὰ τὸ Σκυλλικὸν Ὄξος.		76
Περί Γάλακτος.		77
Διὰ τὸ Τυρὶ, καὶ Μυζήθραν.		79
Περί Μέλιτος, καὶ Μούστου.		80
Περί Ἐλαίου.		81
Διὰ τὰ Κρέατα.		81
Διὰ τὸ Κρέας τῶν ἀερίων Πτερινῶν.		82
Ποῖα Κρέατα εἶναι καλλίτερα.		83
Διὰ τὸ Ἄρνι.		84
Περί τοῦ Βοδίου.		84
Τὰ Ἐρίφια.		84
Τὸ Ἀγριόγιδον.		85
Διὰ τὸ Μουσουχαρικόν.		85
Τὸ Χοιρινόν.		86
Διὰ τὴν Ὀρνιθα.		86
Διὰ τὸν Λαγόν.		87
Διὰ τὸ Λάφι.		88

	103
Διὰ τὰ Δύγα.	88
Περὶ Ὀσπρίων, καὶ Γεννημάτων.	89
Περὶ Ἄρτου.	89
Περὶ Ῥεβίνθων.	90
Περὶ τῶν Κυάμων.	91
Διὰ τὰ Φασούλια.	91
Διὰ τὴν Φακήν.	92
Διὰ τὸ Ῥίζι, καὶ Λαθοίρια.	93
Περὶ Βοτάνων.	94
Διὰ τὰ Σπαράγγια.	94
Διὰ τὰ Μποράντζηνα.	95
Διὰ τὸ Ῥαδίκιον.	95
Διὰ τὸ Ἀντίδιον.	96
Διὰ τὸ Τραχόν.	97
Περὶ Μαλάθρου, καὶ Μαρουλίου.	98
Διὰ τὴν Κόππαριν.	99
Διὰ τὸ Σπανάκι.	100
Διὰ τὴν Ἀντράκλαν.	100
Ῥοῦκαν, Κάρδαμον, καὶ σέλινον.	101
Διὰ τὸν Βάρσαμον.	101
Διὰ τὸ Σκόρδον.	102
Διὰ τὸ Κρομμυον.	102
Διὰ τὸ Πράσον.	103
Διὰ τὸ Ῥεπάρι.	103
Διὰ τὰ Κραμβία.	104
Περὶ Σείκλου, καὶ Χρυσολαχάνου.	104
Διὰ τὴν Κολοκύνθαν.	105
Περὶ Πέπονος, καὶ Ἀγγουρίου, καὶ Ἀγγινάρας.	106
Διὰ ταῖς Ἀγγινάρας.	107
Περὶ Ὀπώρων.	108
Διὰ τὰ Σταφύλια.	109
Διὰ ταῖς Ἐλαίαις.	110

Διὰ τὰ Κίτρα.	Σελ. 111
Διὰ τὰ Λεμόνια.	112
Διὰ τὰ Νεράντζια.	112
Διὰ τὰ Σῦκα.	113
Διὰ τὰ Ἀπίδια.	113
Διὰ τὰ Κυδώνια.	114
Διὰ τὰ Ρόδια.	114
Διὰ τὰ Καρίδια.	115
Διὰ τὰ Ἀμύγδαλα.	116
Διὰ τὰ Μήλα.	117
Διὰ ταῖς Αἰγαραῖς, ἤγουν Σοῦρβα.	117
Διὰ τὰ Κάστανα.	118
Διὰ τὰ Ροδάκηνα.	118
Διὰ τὰ Κεράσια.	119
Διὰ τὰ Βερίκοκκα.	120
Διὰ τὰ Δαμάσκηνα, καὶ Μοῦσκλα.	120
Διὰ τὰ Ζίνζιφα.	121
Διὰ τὰ Μοῦρα, ἤγουν Συκάμινα.	122
Διὰ τὰ Κούμαρα.	122
Περὶ Ἰχθύων.	123
Διὰ τὸν Κέφαλον.	124
Διὰ τὸ Ἀχέλι.	125
Διὰ τὸ Φαγκρι, καὶ τὰ λοιπὰ ὀψάρια.	125
Διὰ τὰ Ἄγνα πάσης γινεᾶς, ἤγουν Ὀκταπό- δια, καὶ τὰ ἐπίλοιπα.	126
Ἑρμηνεῖα διὰ κίνησιν κοιλίας.	127
Εἰς πόνον Δαιμοῦ.	129
Εἰς πόνον Ὀδοίτων.	130
Εἰς Πονέματον.	132
Εἰς πόνον Ὠπίων.	133
Εἰς πόνον Κεφαλῆς.	134
Εἰς πόνον τοῦ Σώματος.	135

	105
Εἰς βῆχαν πολλῶν ἡμερῶν.	Σελ. 136
Διὰ τὰ ἀνοίξης Ἀπόστημα.	136
Εἰς κίνησιν κοιλίας.	137
Εἰς ῥύσιν Κοιλίας, ἤγουν Φλοῦσσον.	138
Περὶ Ἐξωχάδων.	139
Εἰς δυσουρίαν, ἤγουν Φιάγκον.	141
Ἰατρεία εἰς τὴν πλευρίτην, ἢ πόντα.	143
Ὅταν τις σεληνιάζεται, καὶ πίπτωι κατὰ γῆς, ταράσσει τὰ μέλη του.	143
Εἰς κάθε λογῆς πρίσμα.	144
Εἰς δάγκαμα ἰφρεως, ἢ ἄλλου ζώου φαρμακεροῦ.	145
Διὰ τὰ ἀνοίξης πρίσμα.	145
Νὰ ἰατρείσης καϊμάδα πυρός, ἢ θερμοῦ βρα- στοῦ.	146
Διὰ τὴν κασίδα Ἰατρεία ἀληθεστάτη θαυ- μάσιος.	146
Διὰ τὰ φυτρώσουσιν τρίχες.	147
Διὰ τὰ κάμης τὰ μαδίσουν αἱ τρίχες χωρὶς βλάβιμον.	148
Εἰς πληγὴν ὅταν δὲν ἡμπορῆ τὰ κλείσῃ.	148
Διὰ τὰ σταματήσης αἷμα ὅπου τρέχει ἀπὸ τὴν μῦτην, καὶ τὸ στόμα.	149
Ὅς τις πέσῃ ἀπὸ ὑψηλοῦ τόπου καὶ ποιῆι πῶθός.	149
Εἰς πᾶν Ρευματικόν.	150
Εἰς πρίσμα ὀρχιδίων.	151
Εἰς Ψώραν.	151
Διὰ τὰ μὴν αἰσθάνεται πόνον τινὰς ὅταν κό- πτουν τὴν σάρκατου.	151
Διὰ τὰ μὴ μεθύσῃ ὅς τις πῖῃ πολὺ κρασί.	151
Διὰ τὰ κάμης μὲ διαφόρους τρόπος καὶ μηχανή- ματα.	152
Διὰ τὰ πιάσης Πετοίμενα ἀγρία.	154

Διὰ τὰ κυνηγήσης Ὀψάρια.	Σελ. 155
Διὰ τὰ κυνηγήσης Λύκους, Ἀγριογούρουνα, καὶ ἕτερα Ζῶα ὅμοια.	156
Νὰ κάμῃς τὰ γενεοῦν καθ' ἡμέραν τὰ ὀρεῖθια.	157
Διὰ τὰ κάμῃς εἰς ἓνα μαχαίρι, ἢ εἰς ἄλλο σιδηρον Γράμματα	157
Νὰ λαμπρίῃς Εἰκόσια, ὅπου τὰ ἦναι παλαιὰ καλασμένη, καὶ δὲν φαίνονται τὰ πρόσωπα.	158
Διὰ ἐκείνους ὅπου εἶναι περίσσα ἔμβοβοι.	158
Διὰ τὰ ἀφαιΐσης ταῖς Κόνιδες.	159
Διὰ τὰ ψοφήσουν οἱ ψύλλοι.	159
Διὰ τὰ ψοφήσουν Ποιτίκια, καὶ Μύρμηκες.	160
Διὰ τοὺς Κώνωπας.	161
Διὰ τὰς Μυίγας, καὶ Ψεῖρας.	161
Διὰ τοὺς Κορέους.	162
Διὰ τὰ κάμῃς χαλοῦμα, ἢ γὰρ γλώσσας ἀπὸ Τυρί.	162
Πῶς τὰ φθιάσης ἐλέαις κολυμπαδαῖς τὰ εὐωδιάζωσιν.	164
Πῶς κάμιουσι τὴν κομπόσταν.	165
Πῶς τὰ κάμῃς Κάρβουνα τὰ βαστάξουν ὅλην τὴν Λειτουργίαν.	166
Διὰ τὰ γλυκάνης ἀλευρὸν Μαγέρευμα εἴκοθα.	168
Νὰ ψήσης αὐτὰ χωρὶς φωτίαν.	168
Διὰ τὰ μὴ γροικᾶς ψύχραν τὸν χειμῶνα ἐλότελα.	169
Διὰ τὰ βράσης κρέας κακόψητον ὀγλίγωρα.	169
Νὰ κάμῃς παράθυρον μὲ χαρτὶ τέμπριον, ὡς κρύσταλλον.	170
Νὰ βιάψης μαχαίρια, καὶ ἄλλα σιδηρᾶ ἐργαλεῖα τὰ κόπτουσιν.	170
Νὰ κάμῃς βερνίκην, ὅπου χρυσῶνσι τὸ ἀσῆμι, καὶ τὸ στάϊο, χουσαπέτζα, καὶ ἕτερα.	170

	107
Νὰ εὐρης ἄνθρωπον πνιγμένον.	Σελ. 171
Νὰ κάμης κουκκία νὰ φυτρώσουν εἰς ὥρας τέσσερας.	172
Νὰ κάμης ἄλας εἰς καιρὸν ἀνάγκης.	172
Νὰ κάμης πανὶ δυνατόν νὰ σταχώνης Βιβλία χωρὶς σανίδια.	172
Διὰ νὰ ἐξαλείψης Γράμματα.	173
Νὰ φυλάξης 'Ραῖχα ἄβλαβα ἀπὸ βοτρίδα, καὶ τὸν κῆπον ἀπὸ ἄλλα σκουλήκια.	174
Νὰ εὐγάλης ὄφιν ἀπὸ τὴν κοιλίαν τοῦ ἀνθρώ- που, καὶ ἄλλους σκώληκας.	174
Διὰ νὰ μὴ βουλᾶς εἰς τὸ πέλαγος.	175
Διὰ νὰ λύσης 'Αιδρόγυνον.	175
Διὰ νὰ ψήσης κρείας, καὶ πᾶν ἄλλο Μαγεί- ρευμα χωρὶς φωτίαν.	176
Νὰ φτιάξης Μελάνην.	176
Πόσαις χάρες ἔχει τὸ Δενδρολίβανον.	177
Διὰ νὰ ἐπιτύχη ὁ καρπὸς, ὅταν τὸν σπέρνης, νὰ κάμη περισσότερον.	178
Διὰ νὰ γνωρίσης ἀσθεῖῃ εἴαν ἀποθάνῃ, ἢ ὄχι.	178
Διὰ νὰ κάμης ἄνθρωπον νὰ κοιμηθῇ.	179
Διὰ νὰ κλείσης πληγὴν οὐλίγωρα.	180
Διὰ νὰ μὴν ἀσθενήσης ἕως ἕνα χρόνον.	181
Διὰ νὰ θεραπεύσης σπᾶσμα, ἢ γουν κατέ- βασμα.	181
Εἴαν ἦναι ἀποθαμμένον βρέφος εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μάνας του.	182
Διὰ νὰ μὴν ἀποβαλθῇ τὸ παιδί ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς πρὸ καιροῦ.	182
Διὰ νὰ κάμη Γάλα πολὺ.	183
Ὅταν κρατηθοῦν τῶν γυναικῶν τὰ σιμήθεια.	183
Ὅταν εὐχάετῃ ἔξω ἢ μέτρα της.	184

Ἔτερον εἰς πᾶσαν ἀσθένειαν τῆς μήτρας.	Σελ. 184
Ὄταν εὐγαίη τοῦ παιδὸς τὸ ἄντερον τοῦ ἀφε- δρᾶτος.	185
Εἰς σχίσμα, ὅπου ἔχουσι τὰ χεῖλη, ἢ ἄλλην ἀθίνειαν.	185
Εἰς κάθε πόνον τοῦ σώματος.	185
Εἰς κοιλίας κινήσειν.	186
Νὰ κάμης Ξυδι κινητικόν.	186
Διὰ τὰ κάμης τὰ βυζιά τῆς κέρης τὰ μὴ με- γαλώσουν.	187
Ὄταν κοκκινίσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἥλιον.	187
Εἰς Σπλῆναν.	188
Διὰ τὰ μύσες φάγουσιν θηρία.	188
Διὰ τὰ φυλάγῃς ῥόδα ὅλον τὸν χρόνον.	189
Διὰ τὰ κάμης Κόλλαν μὲ πολλοὺς τρόπους.	190
Διὰ τὰ στείρης ἔσπρια, τὰ γένουσι καλλίτερα, καὶ τὰ μήτα τρώγουσι ζωΐφια.	192
Ὄταν ἔχῃς δίψαν ἀμέτρητον.	193

Μ Η Ν Ο Λ Ο Γ Ι Ο Ν

Διὰ ἑλας τὰς Ἑορτὰς τοῦ Χρόνου.

Διὰ τὰς μεγάλας Ἑορτὰς, ὅπου δὲν εἶ- ναι συγχωρημένον τὰ δουλεύωσιν οἱ Χρι- στιανοί.	194
Ἐγκαθάρσις διὰ ταῖς προειρημέναις, καὶ ἄλ- λαις Ἑορταῖς.	198.